

Уманський національний
університет садівництва

Факультет економіки і
підприємництва

Кафедра підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Економічний аналіз»

Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Спеціальність:	<u>075 «Маркетинг»</u>
Освітня програма:	<u>Маркетинг</u>
Навчальний рік, семестр:	<u>2025-2026 н.р., семестр 5</u>
Курс (рік навчання)	<u>3</u>
Форма навчання:	<u>денна</u>
Кількість кредитів ЄКТС:	<u>3,5</u>
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова/вибіркова:	<u>обов'язкова</u>

Лектор курсу	Олена ЖАРУН
Профайл лектора	https://economics.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobotniki/zharun-olena-volodimirivna.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	kaf_pt@udau.edu.ua; unuspidualpruemnutstvo@gmail.com
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=501

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу	формування у студентів спеціальних теоретичних знань та практичних навичок щодо сутності економічних явищ і процесів, їх взаємозв'язків і взаємозалежності, систематизації та моделювання, визначення впливу факторів на результати господарської діяльності, виявлення резервів підвищення ефективності виробництва.
Завдання курсу	<ul style="list-style-type: none"> ➤ з'ясування сутності та значення економічного аналізу, оволодіння знаннями з його основ, фінансово-економічного механізму, методами та прийомами його здійснення; ➤ ознайомлення з джерелами та особливостями інформаційного забезпечення економічного аналізу на підприємствах різних галузей, сфер діяльності та форм власності; ➤ вивчення комплексу показників оцінки фінансово- економічного стану підприємства та їх класифікації, методичної послідовності та по рядку їх розрахунку, методів оцінки; ➤ вивчення порядку та методів аналізу стану та використання оборотних коштів підприємства; ➤ вивчення методів аналізу трудових ресурсів підприємства; ➤ оволодіння методами оцінки майна капіталу підприємства. ➤ вивчення методів аналізу собівартості продукції.
Компетентності	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ➤ Здатність проведення досліджень на відповідному рівні ➤ Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів. ➤ Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків
Програмні результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності. ➤ Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію. ➤ Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності. ➤ Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані маркетингові рішення.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції / практичні (семінарські, лабораторні))	Зміст тем курсу	Завдання	Оціню- вання (балів)
Змістовий модуль 1				
Теоретичні основи економічного аналізу				
Тема 1. Предмет, зміст та завдання економічного аналізу	2/2	Зміст, предмет економічного аналізу. Основні завдання економічного аналізу. Види економічного аналізу.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	9
Тема 2. Метод та методика економічного аналізу	2/2	Основні риси методики проведення економічного аналізу та системи показників, що використовуються в аналізі. Характеристика методів економічного аналізу.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань для самостійної роботи згідно з методичними рекомендаціями. Проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	10
Тема 3. Інформаційна база економічного аналізу	2/2	Джерела інформації для проведення економічного аналізу. Організація та етапи проведення аналізу. Резерви та фактори впливу на їх зміну.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань для самостійної роботи згідно з методичними рекомендаціями. Проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	8
Модульний контроль				5
Змістовий модуль 2 Аналіз ресурсного потенціалу підприємства				
Тема 4. Аналіз виробництва та реалізації продукції, робіт і послуг	4/2	Зміст і завдання аналізу виробництва продукції. Обґрунтування виробничої програми підприємства. Аналіз обсягу виробництва продукції. Аналіз номенклатури, асортименту та структури випуску продукції. Аналіз якості продукції. Аналіз ритмічності виробництва. Аналіз обсягу реалізації продукції (послуг). Аналіз резервів виробництва і реалізації продукції.	Опрацювання лекційного матеріалу, аналіз виробництва та реалізації продукції її номенклатури та асортименту, визначення якості продукції. Виконання завдання, наведеного в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	8
Тема 5. Analysis of labor resources	2/2	The main tasks of the analysis of labor resources and their provision of the enterprise. Analysis of the use of working time. Labor productivity analysis.	Опрацювання лекційного матеріалу, аналіз трудових ресурсів та ефективності їх використання. Виконання завдання, наведеного в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	8
Тема 6. Оцінка стану і використання основних фондів	2/2	Аналіз складу, структури і технічного стану основних фондів. Аналіз ефективності використання основних фондів. Оцінка виробничих потужностей.	Опрацювання лекційного матеріалу, вивчення складу та структури основних фондів підприємства та ефективності їх використання. Виконання	10

			дослідницького завдання, наведеного в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	
Тема 7. Забезпечення підприємства матеріальними ресурсами та їх використання	4/2	Загальна оцінка виконання плану матеріально-технічного постачання. Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів. Вплив факторів матеріально-технічного постачання на обсяг виробництва продукції.	Опрацювання лекційного матеріалу, вивчення особливостей матеріально-технічної бази підприємства та аналіз ефективності її використання. Виконання дослідницького завдання, наведеного в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	8
Модульний контроль				5
Змістовий модуль 3 Аналіз результатів діяльності підприємства				
Тема 8. Аналіз собівартості продукції (робіт, послуг) за узагальнюючими показниками	4/4	Значення аналізу собівартості продукції в підвищенні ефективності діяльності підприємства. Основні об'єкти калькулювання та аналізу собівартості продукції (робіт, послуг). Аналіз собівартості за елементами витрат і калькуляційними статтями. Оцінка витрат на одну гривню товарної продукції. Аналіз собівартості окремих виробів. Аналіз собівартості порівнюваної товарної продукції.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	7
Тема 9. Аналіз прямих та непрямих виробничих витрат	4/4	Аналіз прямих витрат на одиницю продукції. Аналіз непрямих (накладних) виробничих витрат. Методика підрахунку резервів зниження собівартості продукції.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань для самостійної роботи згідно з методичними рекомендаціями. Проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	10
Тема 10. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	4*/4	Зміст аналізу фінансових результатів підприємства. Фактори, які впливають на розмір чистого прибутку. Резерви зростання рентабельності.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань для самостійної роботи згідно з методичними рекомендаціями. Проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	7
Модульний контроль				5
Всього	30/28			100

*залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття

Розподіл балів які отримують здобувачі

Зміст	ЗМ 1				ЗМ 2					ЗМ 3				Сума
	32				39					29				
Кількість балів за модуль														
Змістові модулі	Т 1	Т 2	Т 3	МК 1	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	МК 2	Т 8	Т 9	Т 10	МК 3	
Кількість балів за змістовими модулями і модульний контроль	9	10	8	5	8	8	10	8	5	7	10	7	5	100
в т.ч. за видами робіт:				5					5				5	15
- практичні заняття	4	4	4	-	4	4	4	4	-	4	4	4	-	40
- використання СРС	5	6	4	-	4	4	6	4	-	3	6	3	-	45

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю здобувач може набрати максимально 100 балів.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час підготовки рефератів (есе) та індивідуальних науково-дослідних завдань, проведення контрольних заходів здобувачі повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, які визначено Кодексом доброчесності Уманського НУС. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (за погодженням із деканом факультету)

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Антонюк О. П., Ступницька Т. М. Економічний аналіз (практикум): посібник. Київ : Патерик, 2021. 320 с.
2. Грицаєнко Г. І., Грицаєнко М. І. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. Мелітополь : Люкс, 2021. 260 с
3. Гурова К. Д., Ганін К. Д. Економічний аналіз: методологія, організація, методика, практикум : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Харків : Вид-во Іванченка І. С. 2019. 328 с.
4. Дикань В. Л., Токмакова І. В., Овчиннікова В. О. та ін. Економічна діагностика. УкрДУЗТ, 2022. 285 с.
5. Микитюк В. М., Паламарчук Т. М., Русак О. П. Основи економічного аналізу : навч.-метод. посібник / за ред. В. М. Микитюка. Житомир : Рута, 2018. 440 с.
6. Рибчук А. В. Економічний аналіз: теорія і практика : навчально-методичний посібник / за ред. Рибчук А.В. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС. 2020. 219 с.
7. Черниш С.С. Економічний аналіз : навчальний посібник. Київ : ЦУЛ. 2019. 312 с.

8. Базецька Г. І. Економічний аналіз діяльності підприємства: навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» денної форми навчання / Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2021. 274 с.
9. Жарун О.В., Нестерчук Ю.О., Соколюк С.Ю., Непочатенко О.А. Теорія економічного аналізу: навч. посіб.. Київ: Центр учбової літератури. 2019. 272с.
10. Черниш С. С. Економічний аналіз: навч. посіб. Київ: Центр учб. літ., 2019. 312 с.
11. Орловська Ю. В., Мащенко С. О. Трансформація методів економічних досліджень у постіндустріальну епоху. Економічний простір. 2021. № 173. С. 88-92.
12. Паршин Ю.І. Основи економічного аналізу: навч. посіб. / Ю.І. Паршин, О.А. Паршина. Дніпро: ФОП Дробязко С.І., 2020. 180 с.
13. Купалова Г.І., Мурована Т.О. Теорія економічного аналізу: практикум. Київ: Освіта України, 2014. 638 с.

Додаткова

1. Уланчук В.С., Соколюк С.Ю., Жарун О.В., Коротєєв М.А., Тупчій О.С. Аналіз економіко-статистичних показників розвитку підприємництва в Україні. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. Умань: Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2021. Вип 98. Ч. 2: Економічні науки. С. 69-80.
2. Бленда Н. О., Коротєєв М. А., Соковніна Д. М., Соколюк С. Ю., Жарун О. В. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища – основа визначення стратегічного напрямку розвитку підприємницьких структур. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. Умань : Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2021. Вип. 99. Ч. 2 : Економічні науки. С.124-131.
3. Уланчук В.С., Жарун О.В. Аналіз розвитку сільськогосподарських підприємств з використанням економіко-математичних методів. *Інтелект XXI*. 2021. № 4. С. 31-40.
4. Уланчук В.С., Жарун О.В., Соколюк С.Ю., Тупчій О.С. Кореляційно-регресійний аналіз конкурентоспроможності продукції підприємства. *Вісник Київського інституту бізнесу та технологій*. 2020. № 2. (44). С. 65-72.
5. Уланчук В.С., Соколюк С.Ю., Жарун О.В., Коротєєв М.А., Тупчій О.С. Аналіз проблеми безробіття в Україні в аспекті соціально-економічної безпеки. *Збірник наукових праць Уманського НУС*. 2022. Вип. 100. Ч 2. Економічні науки. С. 170-178.
6. Обліково-аналітичне та контрольне забезпечення формування фінансових результатів суб'єктів господарювання: монографія / авт. кол. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. В. С. Рудницького. Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2021. 196 с.
7. Купалова Г.І. Економіка торговельного підприємства: підручник. К.: Компрінт, 2023. 301 с.